

De vorbă cu părintii

• ghid catehetic •

Traducere din limba italiană de
Dan Pătrașcu

Galaxia Gutenberg
2016

<i>Scrisoare deschisă</i>	3
PRIMA PARTE – O privire asupra familiei	7
1. O privire plină de speranță asupra familiei.....	8
2. O privire plină de încredere asupra familiei	11
3. Slăbiciunile familiei de astăzi.....	13
4. Noi angajamente pentru instituția familiei.....	14
5. Ce se poate cere părintilor?	16
PARTEA A DOUA – Credința și Sfintele Taine	19
1. Credința creștină	21
2. Greutățile 31de pe drumul credinței.....	31
3. Isus Cristos – Dumnezeu este cu noi.....	39
4. Botezul	49
5. Mirul	59
6. Sfânta Împărtășanie.....	71
7. Spovedania.....	81
8. Păstrați cuvântul meu	91
9. Rămâneți în iubirea mea.....	101
10. Rămâneți statornici în Spiritul Sfânt.....	109
PARTEA A TREIA – Inițiative Pastorale	117
Sfaturi și propunerile pentru perioadele importante ale anului liturgic	119
CUM SĂ TRĂIM POSTUL CRĂCIUNULUI.....	119
CUM SĂ PREGĂTIM ȘI SĂ TRĂIM CRĂCIUNUL	121
CUM SĂ TRĂIM POSTUL MARE?	122
CUM SĂ PREGĂTIM ȘI SĂ CELEBRĂM ÎNVIEREA?	124
CUM SĂ TRĂIM TIMPUL PASCAL?	125
Sfaturi și propunerile pentru celebrarea Sfintelor Taine	128
PRIMA SPOVEDANIE.....	128
TAINA SFÂNTULUI MIR	132
PRIMA SFÂNTĂ ÎMPĂRTĂȘANIE.....	138

PRIMA PARTE



O PRIVIRE ASUPRA FAMILIEI

Aceste reflectări pot constitui eventuale puncte de plecare pentru câteva discuții cu părinții înainte de începerea drumului catehetic al copiilor lor.

1. O privire plină de speranță asupra familiei

Respect pentru oameni și cărți

În Evanghelii nu există un cuvânt care să corespundă, din punct de vedere filologic, cu termenul „familie”. În pofida acestei evidențe, învățătura lui Cristos abundă în cuvinte care valorizează legăturile familiale: începând de la unitatea indisolubilă (a căsătoriei) dintre bărbat și femeie, până la relațiile care trebuie să existe între membrii aceleiași comunități familiale.

Însă, într-un mod cu totul special, Cristos a dorit să pună în valoare realitatea familiei prin intermediul misterului și al dinamismului Întrupării Sale: Isus are o mamă, se naște într-un veritabil context familial.

Datorită acestui fapt putem privi familia cu ochi plini de speranță. Pentru Dumnezeu, fiecare familie are o misiune unică și un plan de realizat. Dumnezeu este în favoarea familiei. Orice familie va găsi mereu în Dumnezeu refugiu sau cel mai sigur.

Dar cum se prezintă instituția familiei în zilele noastre? Este o realitate iubită, respectată, apreciată, sau se găsește într-o criză profundă?

Cred că există destule motive bine întemeiate pentru a privi realitatea familiei de astăzi cu îngrijorare sau chiar cu teamă. Dialogul între partenerii de cuplu pare tot mai greu de realizat, iar anumite valori precum fidelitatea, încrederea, respectul și spiritul de sacrificiu par a intra într-un con de umbră. De asemenea, relațiile cu propriii copii sunt din ce în ce mai dificile, ajungându-se chiar la trista concluzie că însăși transmiterea vieții nu mai este un dar pe care părinții să și-l dorească și împărtășească, ci devine, mai degrabă, un sacrificiu sau o greutate ce trebuie înfruntată.

Toate acestea ne determină să privim cu îngrijorare asupra familiei contemporane. Câteodată, această preocupare riscă să înăbușe chiar și speranța. Prin urmare, este necesar să aprofundăm motivele pentru care putem avea încredere în viață, în iubire și în familie, chiar și în lumea de astăzi.

O privire plină de speranță asupra familiei se poate desprinde din următoarea adaptare a parbolei samariteanului milostiv.

Familia cobora de la Ierusalim la Ieribon pe străzile întortocheate ale istoriei, când se întâlnii cu modernitatea. Aceasta se năpusti asupra familiei: îi fură credința pe care, mai mult sau mai puțin, o păstrase totuși până în acel moment; apoi îi luă fidelitatea și unitatea, serenitatea discuțiilor familiare, solidaritatea și ospitalitatea.

Pe acel drum trecu un sociolog. Văzând familia rănită zăcând pe marginea străzii, el spuse:

— E moartă!, și își continua drumul.

Pe același drum trecu un psiholog și zise:

— Era o structură opresivă. Bine că s-a terminat cu ea.

Apoi, o întâlnii pe cale un preot care începu să-i strige:

— De ce nu ai rezistat...? Poate că erai de acord cu cei care te-au atacat...!

În cele din urmă, pe acel drum trecu însuși Domnul care o privi cu compasiune aplecându-se asupra ei, spălând-o cu uleiul duioșiei și cu vinul iubirii Sale. O luă în spate și o duse la Biserică, încreindând-o acesteia și zicând:

— Am plătit deja pentru ea tot ce era de plătit. Am răscumpărat-o prin sângele Meu. Nu o mai lăsa pe stradă, în ghearele timpului. Reîvigorează-o prin Cuvântul Meu și cu pâinea Mea. La plinirea timpurilor îți voi cere socoteală despre ea.

Iată prima certitudine care luminează discuția noastră: Cristos a plătit deja tot ceea ce era de plătit pentru sănătatea și frumusețea familiei. Și-a dat chiar viața pentru ea. Această convingere trebuie să stea mereu la baza încrederii noastre în viața de familie.

2. O privire plină de încredere asupra familiei

Respect pentru oameni și cărți

Adevărata speranță dă naștere încrederii. Încrederea nu presupune absolut deloc o apreciere superficială sau o percepție ironică și sentimentală asupra realității. Încrederea este una dintre dimensiunile cele mai profunde ale inimii și ale vieții. A dăruii încredere înseamnă a crede și a te încredе.

Încrederea trebuie să aibă un fundament solid în inima fiecăruia, altfel va rămâne doar o dorință superficială și fără dezvoltări ulterioare. Referitor la încredere, de regulă mă las condus de următoarca imagine, pe care o consider foarte relevantă:

*Dacă vrei să construiești o corabie
prima ta preocupație nu trebuie să fie aceea
de angaja oameni care să aducă lemnul
sau să pregătească unelele necesare;
nu atribui responsabilități
și nici nu elabora un plan de lucru.
Întâi de toate, trebuie să trezesti în oameni
nostalgia mării îndepărтate și nemărginite.
Când va fi trezită în ei această sete,
oamenii vor începe numai de cât construirea corabiei.*

Antoine de Saint-Exupéry (1900-1944)

Ce înseamnă aceasta? Cine dorește să construiască o familie trebuie, în primul rând, să privească cu încredere la frumusețea iubirii și a vieții conjugale, la bogăția legăturilor familiale și la miracolul vieții, care se concretizează în nașterea copiilor.

Încrederea în familie și în căminul conjugal și fascinația sentimentelor pe care le presupune familia trebuie să stea la baza oricărei strădaniai de a valoriza și de a ocroti familia. Prin aceasta, vei acorda încredere familiei și vei descoperi motivele profunde pentru

care merită să crezi în valorile familiale. Familia este leagănul natural al iubirii și locul unde se oglindeste inima lui Dumnezeu.

De asemenea, acordând încredere familiei, trebuie cultivate anumite preocupări fundamentale.

- *a iubi familia*

Dumnezeu, creând familia, exclamă: „este un lucru bun”. Privește cu iubire instituția familiei. Aceasta reflectă viața profundă a lui Dumnezeu, care este iubire.

- *a apăra familia*

Acest lucru este necesar fiindcă astăzi instituția familiei este supusă unor atacuri violente din mai multe părți. Cine crede în valorile umane dar, mai ales, în Revelația creștină, are datoria de a apăra instituția familiei.

- *a valoriza familia*

Modalitatea cea mai bună pentru a apăra o realitate de care suntem atașați este valorizarea acesteia. În aceeași măsură, instituția familiei nu poate fi valorizată închizându-o într-un seif, ci trăind cu fidelitate toate dinamismele de iubire și de bucurie pe care aceasta le încorporează.

- *a da mărturie despre familie*

Cine iubește, apără și valorizează familia dă automat mărturie despre frumusețea acesteia. Totuși, în zilele noastre, este de asemenea necesară și o mărturie prin cuvinte și prin propria viață.

Prin urmare, privirea noastră plină de încredere asupra familiei trebuie să izvorască din inima noastră, care primește cu bucurie bogăția darului lui Dumnezeu.

Într-un discurs recent, Cardinalul Carlo Maria Martini, meditând asupra situației în care se află astăzi familia, subliniază în primul rând faptul că, în pofida tuturor adversităților, instituția familiei își păstrează o oarecare forță. Astfel, Cardinalul Martini afirmă următoarele:

„Familia i-a contrazis pe detractorii ei care, acum vreo douăzeci de ani, îi prevedeaau dispariția totală. Familia are mereu câștig de cauză pentru că, după cum dă mărturie însăși istoria omenirii, aceasta corespunde naturii celei mai intime și celei mai profunde a persoanei umane, structurii sale și dinamicii ei relationale.

Familia a rezistat făcând apel la resursele morale și afective pe care le apără. Prin urmare, în lupta ei, familia s-a bazat, în primul rând, pe ea însăși”.

Însă, totodată, Cardinalul Martini trece în revistă anumite slăbiciuni ale familiei, capabile să conducă la fracturi iremediabile, după cum ilustrează prezența tot mai semnificativă a divorțurilor.

„Un prim izvor de slăbiciune este fragilitatea psihologică și afectivă a relațiilor de cuplu. Asistăm la o sărăcire a calităților relationale care, adesea, se ascunde în spatele unor aparențe stabile și normale.

Un al doilea izvor de slăbiciune este stresul cauzat de obișnuințele și de ritmurile impuse de organizarea socială, de timpul petrecut la serviciu, de nevoia de mobilitate și de haosul urban.

Un al treilea izvor de slăbiciune este cultura de masă vehiculată de mijloacele mass-media care penetrează și erodează relațiile familiale, prin invazia sa indiscretă în interiorul căminului și mesajele sale de banalizare a vieții conjugale și afective.”

Acstea sunt doar câteva elemente de viață socială și culturală ce ne arată criza în care se află familia contemporană. Mai există și altele. Și acestora li se mai pot adăuga și slăbiciunile izvorăte dintr-o trăire foarte slabă a vieții creștine și din lipsa unei coerenețe morale.

A cunoaște aceste slăbiciuni este un pas indispensabil pentru a elabora noi forme de ajutorare a familiei.

Dar, mai înainte de toate, trebuie să fim în măsură a le explica tinerilor căsătoriți și părinților că nu sunt puși în situația de a înfrunta singuri greutăți ce pot părea că depășesc puterea lor.

Trebuie să știm să implicăm mai mult societatea civilă pentru ca aceasta să promoveze o politică de susținere a familiei și de valorizare a instituției familiale drept element de bază al oricărei societăți adevărate.

Este necesar să oferim căi de dialog și de susținere pentru familiile aflate în dificultate sau care se confruntă cu probleme mari. Este nevoie absolută de consultanți specializați și centre de ajutorare a familiei, de cercuri ecleziale în măsură să acorde sprijin moral și psihologic, prilejuri de întâlnire, pentru a ajuta la ieșirea din izolare și solitudine. Cu alte cuvinte, slăbiciunile familiei de astăzi trebuie să ducă la o susținere mai mare și la o atenție sporită acordată instituției familiale.

4. Noi angajamente pentru instituția familiei

Familia are astăzi nevoie să fie ajutată. Are nevoie să fie ajutată printr-o politică de susținere a familiei și prin intermediul a noi forme de solidaritate socială. Dar, mai ales, are nevoie să fie ajutată la nivel moral. Comunitățile creștine trebuie să redevină capabile de a da naștere la noi forme de exprimare a atenției și a ajutorului moral pentru familiile aflate în criză.